

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»

Циклова комісія з педагогічної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи
Олексій ЖИЛЬЦОВ
_____ 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОЗНАЙОМЛЕННЯ ДІТЕЙ З СУСПІЛЬНИМ ДОВКІЛЛЯМ

для студентів

спеціальності	012 Дошкільна освіта
освітньо-професійної програми	Дошкільна освіта
освітньо-професійного ступеня	фаховий молодший бакалавр

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Код ЄДРПОУ 45307965
Програма № 1630/24
Начальник відділу моніторингу якості освіти

(підпис) _____ (прізвище, ініціал)
№ _____ 20. 24 с

Київ-2024

Розробник: Павлюк Юлія Андріївна, викладач циклової комісії з педагогічної освіти Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладач: Павлюк Юлія Андріївна

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії з педагогічної освіти

Протокол від « 15 » грудня 2022 року № 5

Голова циклової комісії АД Альона ДОЦЕНКО

Робочу програму перевірено

« _____ » _____ 2023 р.

Заступник директора з навчально-методичної роботи О.Т. Оксана ГОЛОВЧАНСЬКА

Заступник директора з навчальної роботи Я.К. Яніна КАРЛІНСЬКА

Пролонговано:

на 2023/2024 н.р. АД (Доцент А.В.), «30» серпня 2023 р., протокол № 1

на 2024/2025 н.р. АД (Доцент А.В.), «29» серпня 2024 р., протокол № 1

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол №__

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання, оцінювання	Українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	3/90	
Курс	1	2
Семестр	2	3
Кількість змістових модулів з розподілом:	2	1
Обсяг кредитів	2	1
Обсяг годин, в тому числі:	60	30
Аудиторні	28	14
Модульний контроль	4	2
Самостійна робота	28	14
Форма семестрового контролю	-	залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є формування професійних компетентностей, психолого-педагогічна і методична підготовка майбутніх вихователів до роботи з дітьми дошкільного віку в дошкільній (природному, предметному, соціальному), активній діяльності в системі закладів дошкільної освіти.

Завдання курсу:

- обґрунтувати систему інтегрованих знань про дошкільця (природне, предметне, соціальне), особливості поведінки дітей дошкільного віку в дошкільній, безпеку їх життєдіяльності;
- сприяти оволодінню студентами системою загальних і специфічних знань про природу, соціум;
- сформулювати уявлення у майбутніх вихователів про об'єкти, явища, процеси, з якими діти зустрічаються у дошкільній, специфіку взаємовідносин у суспільному дошкільній, які виникли під впливом мікро-, мезо- і макрофакторів;
- вивчати закономірності інтелектуального розвитку дітей дошкільного віку, особливості їх соціалізації та формування цілісної особистості;
- визначати принципи, форми, засоби, методи і прийоми роботи з дітьми

дошкільного віку в соціальному довіллі;

- виховувати соціальну активність студентів, намагання керуватися в практичній діяльності принципами загальнолюдської моралі, сумлінного ставлення до професійних обов'язків, прагнення до творчості;
- формувати природничо-наукову картину світу у дітей дошкільного віку;
- досліджувати процеси взаємодії дитини із довіллям шляхом організації відповідного розвивального середовища;
- формувати в студентів уміння використовувати теоретичні знання у реальному освітньому процесі (утім, під час практики), спрямовувати увагу на творчі пошуки щодо організації та проведення занять із ознайомлення дітей із довіллям в закладах дошкільної освіти, в умовах сім'ї;
- формувати прагнення у майбутніх вихователів до міцного і усвідомленого опанування змістом і сучасними технологіями ознайомлення дітей дошкільного віку з суспільним довіллям.

Завдання навчальної дисципліни передбачають формування наступних компетентностей:

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
Загальні компетентності		
ЗК2	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	Модуль 1: 1-3 Модуль 2: 1-4 Модуль 3: 1-4
ЗК3	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	Модуль 1: 1-3 Модуль 2: 1-4 Модуль 3: 1-4
Спеціальні компетентності		
СК3	Здатність до формування в дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку навичок безпечної поведінки в довіллі, навичок орієнтування на сталий розвиток.	Модуль 1: 1-3 Модуль 2: 1-4 Модуль 3: 1-4
СК5	Здатність до формування у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку взаємин з оточенням (предметним, природним, соціальним).	Модуль 1: 1-3 Модуль 2: 1-4 Модуль 3: 1-4
СК9	Здатність до національно-патріотичного виховання дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста, поваги до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів, народних символів).	Модуль 1: 1-3 Модуль 2: 1-4 Модуль 3: 1-4
Предметні компетентності		
	Здатність до навчання дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки.	Модуль 1: 1-3 Модуль 2: 1-4 Модуль 3: 1-4
	Здатність до організації та керівництва ігрової, художньо-естетичної, пізнавально-дослідницької діяльності дітей	Модуль 1: 1-3 Модуль 2: 1-4

	дошкільного (раннього та передшкільного) віку.	Модуль 3: 1-4
	Здатність до саморозвитку та самореалізації з використанням перспективного педагогічного досвіду, освітніх інновацій у професійній діяльності.	Модуль 1: 1-3 Модуль 2: 1-4 Модуль 3: 1-4

3. Результати навчання за дисципліною

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

- Планувати та організовувати освітній процес у закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів здоров'язбереження, особистісно зорієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії (РН-2)
- Окреслювати завдання, форми взаємодії «родина – заклад дошкільної освіти – початкова школа» та їх реалізації в умовах закладу дошкільної освіти (РН-4)
- Виявляти та узагальнювати результати різних видів діяльності дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку з використанням педагогічних технологій (РН-5)
- Формувати моральні цінності у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку відповідно до морально-етичних норм (РН-6)
- Передбачати та оцінювати результати власної діяльності з урахуванням закономірностей освітнього процесу закладу дошкільної освіти (РН-7)
- Визначати завдання, зміст специфічно дитячих видів діяльності (предметно-практичної, ігрової, пізнавальної) та організовувати їх відповідно до освітніх програм (РН-9)
- Організовувати умови безпечного середовища у природному, предметному та соціальному оточенні в процесі організації різних видів діяльності дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку. (РН-10)
- Формувати національно-патріотичні почуття у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку, а також ціннісне ставлення до культурних надбань українського народу, повагу до представників різних національностей і культур (РН-17)
- Забезпечувати формування наскрізних умінь особистості дитини в різних видах діяльності в умовах закладу дошкільної освіти (РН-20)

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Розподіл годин між видами робіт				
	Усього	Аудиторна:			
		Лекції	Семін	Практ.	Сам. Роб.
Змістовий модуль 1. Науково-методичні засади ознайомлення дітей із суспільним довкіллям					
Тема 1. Методологічні засади методики ознайомлення дітей із суспільним довкіллям.	8	2	2		4
Тема 2. Завдання і зміст ознайомлення дітей із суспільним довкіллям.	9	2	2		5
Тема 3. Засоби і форми ознайомлення дітей із суспільним довкіллям.	11	2	2		5
Модульний контроль	2				
Разом	30	6	6		14
Змістовий модуль 2. Методика ознайомлення дітей з предметним світом та явищами навколишнього життя					
Тема 4. Методи і прийоми ознайомлення з предметами та явищами оточуючого світу.	6	2		2	4
Тема 5. Методи і прийоми ознайомлення дітей дошкільного віку з предметним довкіллям.	7	2		2	3
Тема 6. Методика проведення занять для ознайомлення з довкіллям дітей дошкільного віку.	8	2		2	4
Тема 7. Методика ознайомлення дітей з якостями і властивостями предметів.	7	2		2	3
Модульний контроль	2				
Разом	30	8	0	8	14
Разом за 2 семестр	60	14	6	8	28
Змістовий модуль 3. Діти в соціальному довкіллі					
Тема 8. Методика ознайомлення дітей з правилами пожежної безпеки.	6	2			4
Тема 9. Методика проведення занять для ознайомлення дітей з правилами дорожнього руху.	8	2		2	4
Тема 10. Методика ознайомлення дітей з явищами суспільного життя.	7	2		2	3
Тема 11. Спільна робота дошкільного закладу, сім'ї і школи щодо ознайомлення дітей з довкіллям.	7	2	2		3
Модульний контроль	2				
Разом за 3 семестр	30	8	2	4	14
Усього годин	90	22	8	12	42

* з урахуванням модульного контролю

Змістовий модуль 1. Науково-методичні засади ознайомлення дітей із суспільним довкіллям

Тема 1. Методологічні засади методики ознайомлення дітей із суспільним довкіллям.

Предмет і завдання методики ознайомлення дітей з довкіллям. Методологічні, психологічні, природничі, лінгводидактичні засади методики ознайомлення з довкіллям. Провідні принципи ознайомлення дітей з явищами оточуючого світу: тематичне об'єднання, інформативне та емоційне насичення навчального матеріалу; тісний взаємозв'язок з розвитком рідного мовлення і логічного мислення; активна пізнавальна діяльність; відповідність сучасності; врахування культурно-етнографічних особливостей краю; поєднання пізнавальних і виховних завдань.

Основні поняття: об'єкт, предмет, методи дослідження; методологічні засади; принципи навчання; закономірності; пізнавальна діяльність.

Семінарське заняття 1. Методологічні засади методики ознайомлення дітей із суспільним довкіллям.

Тема 2. Завдання і зміст ознайомлення дітей із суспільним довкіллям.

Вплив оточуючого рідномовного середовища на розвиток особистості дитини. Компонентний аналіз змістового матеріалу для ознайомлення з оточуючим: конкретний пізнавальний матеріал, дидактичні ігри різних видів, художні тексти пізнавального змісту. Науково-методичні вимоги до використання навчального матеріалу (обсяг: кількісна і якісна характеристика, система подачі, введення у пізнавально-комунікативну діяльність, унаочнення).

Базовий компонент дошкільної освіти та його характеристика. Характеристика відповідних розділів варіативних програм виховання дітей у дошкільних закладах: назви розділів, завдання, обсяг і зміст матеріалу, система його подачі в різних вікових групах на заняттях та в повсякденному житті. Результати навчально-виховної роботи в різних вікових групах.

Основні поняття: довкілля; рідномовне середовище; пізнавально-комунікативна діяльність; Базовий компонент дошкільної освіти; варіативні програми; науково-методичні вимоги.

Семінарське заняття 2. Основні завдання ознайомлення дітей із суспільним довкіллям

Тема 3. Засоби і форми ознайомлення дітей із суспільним довкіллям.

Змістовність вражень у повсякденному житті – основа пізнавальних можливостей заняття. Форми організації дітей для ознайомлення з навколишнім: заняття і повсякденна діяльність; колективне і індивідуальне навчання. Особливості занять з ознайомлення з навколишнім у дошкільному закладі: пізнавально-комунікативна спрямованість, тісний зв'язок зі словниковою роботою, діяльнісний підхід, системність подачі матеріалу, поетапний розвиток елементарного соціального досвіду. Типи, види і структура занять з ознайомлення з довкіллям.

Засоби ознайомлення дітей з довкіллям: предмети реального світу; іграшки, картинки та картини як зображення предметів та явищ реального світу;

художня література, усна народна творчість, репродукції художніх картин як засіб відображення і пізнання дійсності. Використання технічних засобів для ознайомлення з довкіллям. Рідна мова як провідний засіб пізнання оточуючого світу. Робота з ознайомлення з навколишнім у повсякденному житті та на заняттях з інших розділів програми.

Основні поняття: діяльнісний підхід, пізнавальні можливості заняття; елементарний соціальний досвід; форми, засоби.

Семінарське заняття 3. Основні форми і засоби ознайомлення дітей з довкіллям

Змістовий модуль 2. Методика ознайомлення дітей з предметним світом та явищами навколишнього життя

Тема 4. Методи і прийоми ознайомлення з предметами та явищами оточуючого світу.

Характеристика методів ознайомлення дітей з навколишнім: безпосереднє та опосередковане ознайомлення з предметами та явищами довкілля.

Методи безпосереднього і дійового пізнання дітьми довкілля. Їх значення у розвитку дитини.

Спостереження - основа формування реалістичних уявлень і понять про оточуючий світ: короткочасні і довготривалі; первинні, повторні, підсумкові. Методика проведення спостережень у різних вікових групах: підготовка вихователя, прийоми керівництва спостереженням у різних вікових групах. Добір об'єктів, часу і місця для спостережень.

Прогулянки та екскурсії за межі дошкільного закладу, їх роль в ознайомленні з довкіллям. Методика проведення цільових прогулянок у різних вікових групах: підготовка вихователя і дітей. Методика проведення екскурсій: початок, завершення екскурсії; ігрові моменти під час екскурсії, що активізують спостережливість дітей; закріплення, систематизація знань в інших видах діяльності.

Екскурсії-огляди предметів довкілля, їх тематика в різних вікових групах. Вимоги до проведення: добір мовленнєвого ілюстративного матеріалу, прийоми активізації пізнавальної діяльності.

Розглядання предметів і бесіда про них, їх роль в ознайомленні дітей з якостями, властивостями предметів, матеріалів.

Розглядання дидактичних картин та їх місце в первинному ознайомленні, зіставленні та порівнянні, систематизації предметів і явищ довкілля. Розглядання репродукцій художніх картин і їх роль у формуванні образного узагальнення оточуючого. Методика використання картин зарубіжних і вітчизняних художників для ознайомлення дітей з довкіллям: тематика картин, структура заняття, прийоми введення дітей у світ образного відображення дійсності. Методика ознайомлення з портретним живописом (портрети дітей і дорослих). Сучасний стан дослідження проблеми ознайомлення дошкільників з творами живопису. Вплив мистецтва на розвиток образного мовлення дітей.

Показ діафільмів, кінофільмів, перегляд телепередач та їх роль в ознайомленні з довкіллям дітей дошкільного віку. Методика використання

кінофільмів та перегляд телепередач у роботі з дітьми.

Методи опосередкованого ознайомлення дітей з довкіллям. Методика читання оповідань і віршів на заняттях ознайомлення з навколишнім: структура заняття, прийоми активізації дітей під час читання. Художні твори вітчизняних письменників про працю дорослих, рідний край, Батьківщину, родину, явища та предмети оточуючого світу.

Використання усної народної творчості в ознайомленні дітей з довкіллям: значення, провідні завдання, місце в роботі. Жанри усної народної творчості пізнавального змісту. Методика загадування і відгадування загадок. Ознайомлення дітей з переносним значенням прислів'їв.

Бесіда як цілеспрямоване обговорення предметів та явищ дійсності. Дидактичні ігри як метод ознайомлення дітей з довкіллям. Добір методів ознайомлення з довкіллям дотично до завдань виховання і навчання, змісту програмового матеріалу, вікових особливостей дітей впродовж ознайомлення їх з довкіллям. Поєднання різних методів для ознайомлення з довкіллям на заняттях і в повсякденній роботі.

Основні поняття: методи, прийоми; опосередковані, безпосередні; спостереження, цільові прогулянки, екскурсії огляди; приказки, прислів'я; образне відображення оточуючого; динамічність змісту; пізнавальна цінність; високо художність; етичні бесіди; словесно-логічні ігри; зіставлення, порівняння; систематизація, класифікація.

Практичне заняття 1. Методи і прийоми ознайомлення з предметами та явищами оточуючого світу.

Тема 5. Методи і прийоми ознайомлення дітей дошкільного віку з предметним довкіллям.

Закономірні процеси в пізнанні дитиною довкілля: розвиток здатності розглядати нові предмети, обстежувати їх; формування здатності до активного наслідування; розвиток і вдосконалення мовленнєвих функцій; розширення пізнавальних можливостей дитини; формування здатності до порівняння та узагальнення; поява елементів активного орієнтування та потягу до мотивованої діяльності.

Умови виховання у дитини гармонійної взаємодії з оточуючим середовищем: організація предметного середовища; приклад дорослого у спільній з дитиною діяльності; керівництво поведінкою дитини; встановлення емоційного і мовленнєвого контакту дитини з дорослим; тісний взаємозв'язок пізнання довкілля з розвитком мовлення.

Основні поняття: активне орієнтування; мотивована діяльність; гармонійна взаємодія з оточуючим середовищем.

Практичне заняття 2. Методи і прийоми ознайомлення з предметним довкіллям, з предметами та явищами оточуючого світу.

Тема 6. Методика проведення занять для ознайомлення з довкіллям дітей дошкільного віку.

Класифікація занять для ознайомлення з довкіллям. Методика проведення занять для ознайомлення дітей з предметами та явищами, уточнення та закріплення знань про навколишнє: тематика, завдання, структура заняття.

Вимоги до занять: правильний добір дидактичного матеріалу; ознайомлення дітей з порядком проведення зіставлення; послідовність у системі запитань для порівняння предметів; максимальна мовленнєва активність дітей.

Основні поняття: якості, властивості, ознаки; загальні та суттєві ознаки; родові, видові поняття; сенсорна і мовленнєва культура.

Практичне заняття 3. Особливості проведення занять для ознайомлення з довкіллям дітей дошкільного віку

Тема 7. Методика ознайомлення дітей з якостями і властивостями предметів.

Класифікація занять з ознайомлення дітей з якостями та властивостями предметів: 1) ознайомлення дітей з предметами та явищами, введення у словник дітей нових слів; уточнення і закріплення знань про довкілля, активізація й уточнення словника (спостереження, екскурсії, картини, бесіди тощо); 2) ознайомлення дітей з якостями й властивостями предметів, збагачення й уточнення словника; зіставлення, порівняння якостей, властивостей, ознак предметів та розвиток мислення (дидактичні ігри, вправи, практична діяльність); 3) заняття на формування узагальнень і понять. Етапи ознайомлення дітей з якостями та властивостями матеріалів: перетворення матеріалу в конкретні речі; формування системи знань про ознаки різних матеріалів; засвоєння способів обстеження предметів.

Основні поняття: якості, властивості, ознаки; загальні та суттєві ознаки; родові, видові поняття; сенсорна і мовленнєва культура.

Практичне заняття 4. Ознайомлення дітей з якостями і властивостями предметів.

Змістовий модуль 3. Діти в соціальному довкіллі

Тема 8. Методика ознайомлення дітей з правилами пожежної безпеки.

Психолого-педагогічні засади протипожежної роботи з дітьми. Правила пожежної безпеки і поведінки дошкільників під час пожежі. Завдання та зміст роботи для ознайомлення дітей з пожежно-небезпечними предметами і правилами пожежної безпеки в кожній віковій групі.

Методи та прийоми ознайомлення дітей з правилами пожежної безпеки, формування уявлень про причини виникнення пожежі. Система роботи з ознайомлення дітей з правилами пожежної безпеки: спеціальні заняття, робота в повсякденному житті та на заняттях з інших розділів програми, робота з батьками.

Основні поняття: правила пожежної безпеки; пожежобезпечні предмети.

Тема 9. Методика проведення занять для ознайомлення дітей з правилами дорожнього руху.

Причини дитячого дорожньо-транспортного травматизму і шляхи попередження його (ознайомлення з елементарними правилами дорожнього руху, виховання правильної поведінки на вулиці, прищеплення навичок користування громадським транспортом, освітня робота з батьками). Зміст ознайомлення дітей з правилами дорожнього руху в нині чинних програмах виховання дітей дошкільного віку. Методи і прийоми ознайомлення дітей з правилами дорожнього руху. Обладнання кутка і

майданчика для ознайомлення дітей з правилами дорожнього руху.

Основні поняття: правила дорожнього руху; навички користування громадським транспортом: освітня робота з батьками.

Практичне заняття 5. Методика проведення занять для ознайомлення дітей з правилами дорожнього руху.

Тема 10. Методика ознайомлення дітей з явищами суспільного життя.

Система роботи щодо ознайомлення дітей з працею дорослих. Система роботи щодо формування у дітей конкретних уявлень про різні види праці дорослих. Методика ознайомлення дітей з Батьківщиною, державними символами (герб, прапор, гімн), рідним містом (селом), родиною. Державні та всенародні свята України, їх вплив на формування національної свідомості найменших громадян. Свята, ранки, вечори, розваги у дошкільному закладі. Методика організації та залучення дітей до святкування у дошкільному закладі: тематика та види роботи, структура занять у різних вікових групах.

Основні поняття: явища суспільного життя; активна життєва позиція; національна свідомість; суспільні явища; сфери трудової діяльності, професії, процеси створення продукції; культурно-етнографічні особливості; принцип відповідності сучасності; державні символи; державні та всенародні свята; народознавчий матеріал.

Практичне заняття 6. Методика ознайомлення дітей з явищами суспільного життя.

Тема 11. Спільна робота дошкільного закладу, сім'ї і школи щодо ознайомлення дітей з довкіллям.

Спільна робота дошкільного закладу та сім'ї задля встановлення єдності впливу на дитину: форми, види, методи роботи. Мета, завдання, зміст педагогічних контактів з батьками дітей різних вікових груп.

Форми і методи роботи з батьками: індивідуальні, групові, колективні; доручення, домашні завдання; відвідування, бесіди (тематика, мета, умови ведення); консультації (тематика, різновиди, підготовка вихователя, вимоги до проведення); збори батьків (тематика, структура, вимоги до підготовки та проведення). Використання наочних засобів для педагогічної освіти батьків: куток для батьків, тематичні виставки, книжкові виставки, папки-пересувки, відкриті заняття. Планування спільної роботи з батьками у дошкільному закладі.

Врахування принципів наступності, перспективності, концентричності у плануванні роботи дошкільного закладу і 1 класу школи. Завдання і зміст ознайомлення з навколишнім у 1 класі школи та в дошкільному закладі: наявність наступності та причини її порушення. Методика ознайомлення з навколишнім у дошкільному закладі і школі: спільне, подібне і особливості у підходах до навчання дітей. Система адаптаційних заходів до навчання у школі. Робота з батьками, діти яких не відвідують дошкільні заклади. Актуальні проблеми і сучасна практика планування роботи з ознайомлення з навколишнім у дошкільному закладі.

Основні поняття: сімейне і суспільне виховання; єдність впливу;

наступність, концентричність, перспективність планування; адаптаційні заходи.

Семінарське заняття 4. Напрямки та форми роботи з батьками по ознайомленню дошкільників з суспільним довкіллям.

6. Контроль навчальних досягнень
Критерії оцінювання виконання практичних та відповіді на
семінарському занятті

Критерії оцінювання за 10 бальною шкалою

Кількість балів	Значення оцінки (характеристика відповіді)
10	Відмінний рівень виконання завдань/відповідь повна, вичерпна й достатньо обґрунтована з, можливими, незначними недоліками
9	Достатньо високий рівень виконання завдань/відповідь без суттєвих (грубих) помилок, але не містить повних обґрунтувань
8	В цілому добрий рівень виконання завдань/відповідь містить незначну кількість несуттєвих помилок
7	Посередній рівень виконання завдань/відповідь містить значну кількість недоліків та/або незначну кількість помилок
5-6	Мінімально допустимий рівень виконання завдань, містить недоліки та помилки/відповідь неповна, що характеризується-недостатньою обґрунтованістю, фрагментарністю, наявністю недоліків та помилок
3-4	Незадовільний рівень виконання завдань/відповіді, що виявляється у формальному запам'ятанні деяких понять і фактів, без належного їх розуміння, нездатності застосувати такі знання при вирішенні завдань
1-2	Незадовільний рівень виконання завдань/відповіді, що виявляється у неспроможності відтворити означення базових понять, положень, невмінні їх застосувати або виконання завдання/відповідь розпочата чи взагалі відсутня.

Критерії оцінювання виконання самостійних робіт

Критерії оцінювання за 5 бальною шкалою

Кількість балів	Значення оцінки (характеристика відповіді)
5	Відмінний рівень виконання з можливими незначними недоліками
4	В цілому добрий рівень виконання, містить незначну кількість несуттєвих помилок
3	Посередній рівень знань, виконання містить значну кількість недоліків
2	Мінімально допустимий рівень виконання

Критерії оцінювання виконання модульних контрольних робіт

Критерії оцінювання за 25 бальною шкалою

Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за оцінювання	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	3	3	4	4	4	4
Відвідування семінарських занять	1	3	3	0	0	1	1
Відвідування практичних занять	1	0	0	4	4	2	2
Робота на семінарському занятті	10	3	30	0	0	1	10
Робота на практичному занятті	10	0	0	4	40	2	20
Виконання завдання для самостійної роботи	5	3	15	4	20	4	20
Виконання модульної контрольної роботи	25	1	25	1	25	1	25
<i>Разом</i>		-	76	-	93	-	81
Максимальна кількість балів		250					
Розрахунок коефіцієнта		2,50					

Завдання для самостійної роботи

Змістовий модуль 1. Науково-методичні засади ознайомлення дітей із суспільним довкіллям

Тема 1. Методологічні засади методики ознайомлення дітей із суспільним довкіллям.

Тема 2. Завдання і зміст ознайомлення дітей із суспільним довкіллям.

Описати динаміку ускладнення завдань ознайомлення дошкільників з соціальним довкіллям у діючих програмах за віковими групами (опрацювати одну з програм за вибором студента).

Тема 3. Засоби і форми ознайомлення дітей із суспільним довкіллям.

Складіть схему «Класифікація засобів ознайомлення дітей з довкіллям».

Змістовий модуль 2. Методика ознайомлення дітей з предметним світом та явищами навколишнього життя

Тема 4. Методи і прийоми ознайомлення з предметами та явищами оточуючого світу.

Визначте способи активізації розумової та мовленнєвої діяльності у процесі розглядання картин і бесід за їх змістом.

Тема 5. Методи і прийоми ознайомлення дітей дошкільного віку з предметним довкіллям.

Опосередковані методи ознайомлення дітей із предметним довкіллям.

Тема 6. Методика проведення занять для ознайомлення з довкіллям дітей дошкільного віку.

Методика проведення екскурсій, екскурсій-оглядів з дітьми дошкільного віку.

Тема 7. Методика ознайомлення дітей з якостями і властивостями предметів.

Методика розглядання предметів, іграшок та живих об'єктів з дітьми дошкільного віку.

Змістовий модуль 3. Діти в соціальному довкіллі

Тема 8. Методика ознайомлення дітей з правилами пожежної безпеки.

Підготувати конспект заняття з ознайомлення дітей з правилами пожежної безпеки (група на вибір)

Тема 9. Методика проведення занять для ознайомлення дітей з правилами дорожнього руху.

Підготувати конспект заняття з ознайомлення дітей з правилами дорожнього руху (група на вибір)

Тема 10. Методика ознайомлення дітей з явищами суспільного життя.

Розкрити напрямки патріотичного виховання дітей дошкільного віку.

Підібрати методичний матеріал з патріотичного виховання.

Тема 11. Спільна робота дошкільного закладу, сім'ї і школи щодо ознайомлення дітей з довкіллям.

Напрямки та форми роботи з батьками по ознайомленню дошкільників з суспільним довкіллям.

Форма семестрового контролю

Залік

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична карта дисципліни «Ознайомлення дітей з суспільним довкіллям»

Разом: 90 год., лекції – 22 год., семінарські заняття – 8 год., практичні заняття – 12 год., самостійна робота – 42 год., модульний контроль – 6 год.

Модулі	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I			ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II				ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III			
Назва модуля	Науково-методичні засади ознайомлення дітей із суспільним довкіллям			Методика ознайомлення дітей з предметним світом та явищами навколишнього життя				Діти в соціальному довкіллі			
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Теми лекцій	Методологічні засади методики ознайомлення дітей із суспільним довкіллям.	Завдання і зміст ознайомлення дітей із суспільним довкіллям.	Засоби і форми ознайомлення дітей із суспільним довкіллям	Методи і прийоми ознайомлення з предметами та явищами оточуючого світу.	Методи і прийоми ознайомлення дітей дошкільного віку з предметним довкіллям.	Методика проведення занять для ознайомлення з довкіллям дітей дошкільного віку.	Методика ознайомлення дітей з якостями і властивостями предметів.	Методика ознайомлення дітей з правилами пожежної безпеки.	Методика проведення занять для ознайомлення дітей з правилами дорожнього руху.	Методика ознайомлення дітей з явищами суспільного життя.	Спільна робота дошкільного закладу, сім'ї і школи щодо ознайомлення дітей з довкіллям.
Теми семінарських занять	Методологічні засади методики ознайомлення дітей із суспільним довкіллям.	Основні завдання ознайомлення дітей із суспільним довкіллям	Основні форми і засоби ознайомлення дітей з довкіллям								Напрямки та форми роботи з батьками по ознайомленню дошкільників з суспільним довкіллям.
Теми практичних занять				Методи і прийоми ознайомлення з предметами та явищами оточуючого світу.	Методи і прийоми ознайомлення з предметним довкіллям, з предметами та явищами оточуючого світу.	Особливості проведення занять для ознайомлення з довкіллям дітей дошкільного віку	Ознайомлення дітей з якостями і властивостями предметів.		Методика проведення занять для ознайомлення дітей з правилами дорожнього руху.	Методика ознайомлення дітей з явищами суспільного життя.	
Самостійна робота	П 6.2	П 6.2	П 6.2	П 6.2	П 6.2	П 6.2	П 6.2	П 6.2	П 6.2	П 6.2	П 6.2
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1			Модульна контрольна робота 2				Модульна контрольна робота 3			
Підс. контр.	залік										

8. Рекомендована література

Основна (базова):

1. Базовий компонент дошкільної освіти (Державний стандарт дошкільної освіти) нова редакція / наук. кер. Т.О. Піроженко, член кореспондент НАПН України, проф., д-р псих. наук.; авт. група.: Байер О.М., Безсонова О.К., Брежнева О.Г., та ін. – К., 2021. – 38 с
2. Богуш, А. М. Методика ознайомлення дітей з довкіллям у дошкільному навчальному закладі: підручник [для студ. ВНЗ за напрямом «Дошкільна освіта»] / А. М. Богуш, Н. Гавриш. - К.: Слово, 2010. - 408 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://documents.tips/documents/-55cf91ae550346f57b8f98ce.html>
3. Дитина: Освітня програма для дітей від двох до семи років / наук. кер. проекту В. О. Огнев'юк; авт. колектив: Г. В. Беленька [інш.]; наук, ред.: Г. В. Бсленька, М. А. Машовець; Мін. осв. і науки України; Київ, ун-т ім. Б. Грінченка. – Київ: Київ, ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. –404 с.
4. Методика ознайомлення дошкільників з соціальним довкіллям : навчально-методичний посібник для студентів педагогічного факультету спеціальності 012 «Дошкільна освіта» /Укладач Л.Б. Мельничук. Рівне : ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені акад. С. Дем'янчука», 2020. 92 с.

Допоміжна

1. Мельничук Л.Б. Технологія ознайомлення дошкільників з соціальним довкіллям. Теорія і практика професійної підготовки майбутніх педагогів закладів дошкільної освіти та початкової школи в умовах ступеневого навчання : монографія / авт. кол. : В. Є. Борова, Л. В. Ілюк, О. Ф. Кирилович та ін. ; за заг. ред. О. О. Красовської. Рівне : О. Зень, 2021. С. 307 - 346.
2. Мельничук Л.Б., Пагута Т.І. Модель підготовки майбутніх вихователів до ознайомлення дошкільників з соціальним довкіллям. Науковий журнал «Молодий вчений».№ 9 (73), вересень, 2019. С.87-91.
3. Методика ознайомлення дітей з суспільним довкіллям: [Інформаційний ресурс]: Режим доступу до статті : <http://uadocs.exdat.com/docs/index-164436.html>.
4. Сухар В.Л. Ознайомлення з соціально-предметним довкіллям. Середній дошкільний вік/ Упоряд. В.Л. Сухар. Харків: Ранок, 2019. 192с.: іл.+CD-ROM. (Сучасна дошкільна освіта)
5. Сухар В.Л. Ознайомлення з соціально-предметним довкіллям. Старший дошкільний вік/ Упоряд. В.Л. Сухар. Харків : Ранок, 2019. 224с.: іл.+CD-ROM. (Сучасна дошкільна освіта).